T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

ASGARİ ÜCRET BİLGİ NOTU

Çalışma hayatının temel unsurlarından biri olan asgari ücret, uygulanması zorunlu olan ücretin en düşük sınırını ifade etmektedir.

Anayasamızda da ifade bulduğu üzere ücret, en temel anlamıyla emeğin karşılığıdır. Anayasamızın devletimize verdiği en önemli görevlerden biri de çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri almaktır.

Bu çerçevede, sosyal hukuk devleti olmanın gereği olarak asgari ücret 1987 yılından bu yana her yıl belirlenmektedir. Bu uygulama, ulusal mevzuatımız yanında ülkemizce onaylanan uluslararası sözleşmeler bakımından da gereklidir.

4857 sayılı İş Kanunumuz, asgari ücretin devlet, işçi ve işveren kesimlerinden oluşan üçlü yapı içindeki bağımsız bir komisyon tarafından belirlenmesini düzenlemektedir.

Bu bakımdan asgari ücret, önemli bir sosyal politika aracı olarak çalışanlara belli bir ücretin altında ödeme yapılmasını engelleyen bir uygulamadır. İşçi ve işverenlerin, belirlenecek asgari ücretin üzerinde bir ücret belirleme imkanları her zaman vardır.

Halen uygulanmakta olan asgari ücret, Aralık ayının sonuna kadar geçerli olup, net 1.000,54 Türk Lirasıdır. 6645 sayılı Kanunla asgari geçim indirimi oranlarında değişiklik yapılarak üç çocuklu bir işçinin asgari ücret üzerinden gelir vergisi ödememesi sağlanmıştır. Bu kapsamda 2015 yılında aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir;

NET ASGARİ ÜCRET (Bekar)	1.000,54 TL
NET ASGARİ ÜCRET (3 Çocuklu)	1.072,80 TL
BRÜT ASGARİ ÜCRET	1.273,50 TL
İŞVERENE MALİYET	1.496,36 TL

2016 yılında ise aşağıdaki gibi gerçekleşecektir;

NET ASGARİ ÜCRET (Bekar)	1.300,99 TL
NET ASGARİ ÜCRET (EVLİ EŞİ ÇALIŞMAYAN)	1.325,69 TL
NET ASGARİ ÜCRET (1 ÇOCUKLU)	1.344,22 TL
NET ASGARİ ÜCRET (2 ÇOCUKLU)	1.362,75 TL
NET ASGARİ ÜCRET (3 ÇOCUKLU)	1.387,45 TL
BRÜT ASGARİ ÜCRET	1.647,00 TL
İŞVERENE MALİYET	1.935,23 TL

Ücret; işçilerin "tek" gelir kaynağıdır. Bunun yanı sıra ücret, gelir dağılımını etkilemekte ve emeğin ekonominin bütünü içindeki yerinin belirlenmesinde rol oynamaktadır. Bu kapsamda hükümetlerimiz döneminde asgari ücretin brüt tutarlarında yapılan artışlara aşağıda yer verilmiştir:

Yıllık Asgari Ücret Artış Oranları

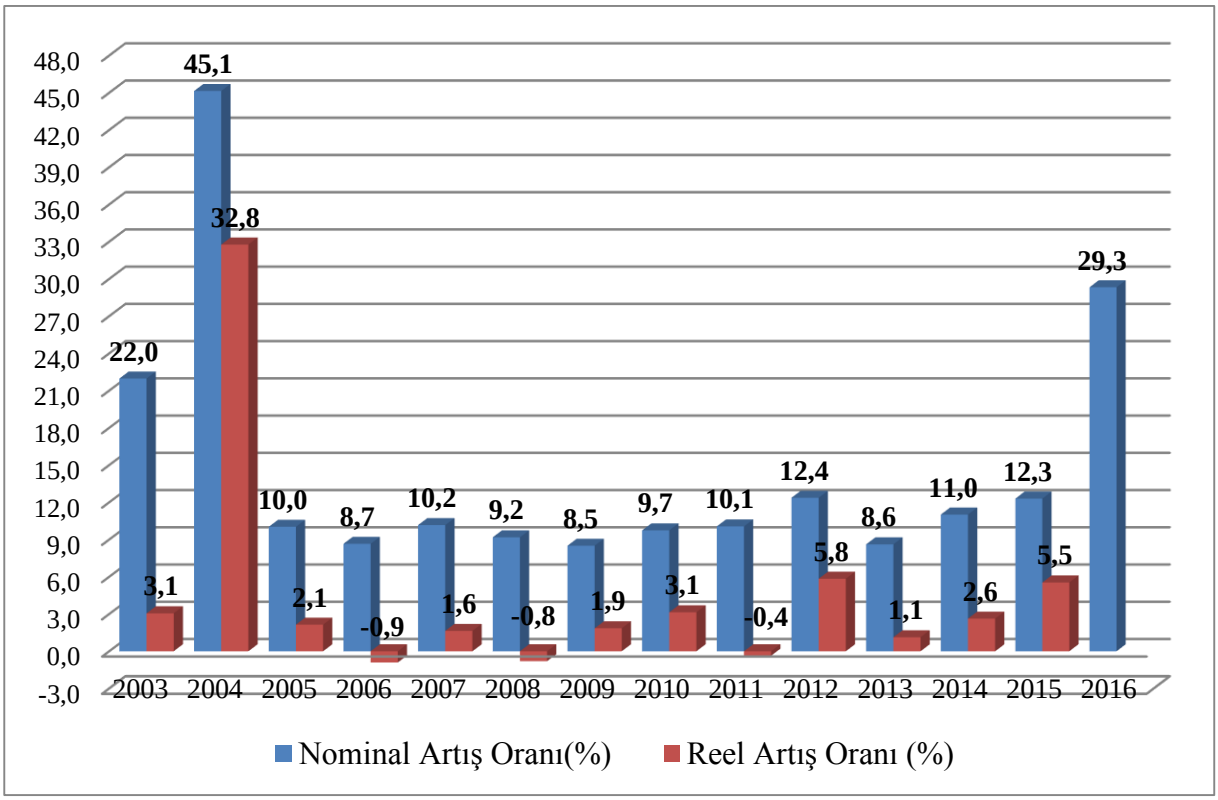

Asgari ücrette 2003'ten itibaren reel olarak % 69,49; kümülatif olarak %407,6 oranında artış gerçekleşmiştir.

EUROSTAT(Avrupa İstatistik Ofisi) Temmuz 2015 verilerine göre Türkiye 425€ ile Bulgaristan, Romanya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Slovakya, Polonya, Hırvatistan gibi AB üyesi ülkelerin de içinde bulunduğu asgari ücret düzeyi 100–500€ aralığında olan 15 ülke içinde en yüksek asgari ücret düzeyine sahiptir.

Hükümetimiz Programında asgari ücretin net 1300 Türk Lirasına yükseltilmesi yönünde Komisyona teklifte bulunulacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda;

%11 ARTIŞTAKİ MALİYET 1660,28 TL

1300 TL OLDUĞUNDAKİ MALİYET 1935,23 TL

olacaktır.

İşverenlerimizin ek maliyetlerini azaltmak amacıyla;

- 274 TL'lik işverene ek maliyetin %40'ı olan 110 TL'si Hazine tarafından karşılanacaktır.
- Örnek: Asgari ücret düzeyinde 10 işçi çalıştıran bir işyerinde 2.749,5 TL olan ilave maliyetin 1.100 TL'si Hazine tarafından karşılanacaktır.

Bu destekten; işyerinde 2015 itibariyle 1.300 TL ücret düzeyinin altında çalışan tüm işçiler ile asgari ücret düzeyinden yeni işe alınacak işçilerin de yüzde 10'u yararlanacaktır.

Bu destekten yararlanma şartları şunlardır:

- Asgari ücretli çalışmak,
- 2015 yılında SGK prim ve hizmet belgelerinde net asgari ücretin 1.000,54 TL ile 1.300 TL arasında bildirilmesi esastır.
- Bir önceki yılın aynı aylarını esas almak şartıyla, işyerinde çalışan asgari ücretli sayısının %10 ilave artışına kadar destek sağlanacaktır.
- 1-9 arasında sigortalı çalıştıran işyerleri için de ilave asgari ücretli çalışan bir sigortalı daha istihdam etme avantajı getirilmiştir. (%10'dan yararlanamayacakları için bu destek sağlanmıştır.)
- 2016 yılındaki yeni açılacak işyerlerinde asgari ücretli çalışacaklar için de bu kapsam geçerlidir.
- Ayrıca, özel sektör maden işyerleri de tek asgari ücret için bu destekten faydalanacaktır.

Bu destekten 8,5 milyon sigortalının yanı sıra asgari ücret düzeyinden yeni işe alınacak %10'luk ilave sigortalı ile yeni açılan işyerlerindeki istihdam sağlanacakların yararlanacağı öngörülmektedir.

Sağlanan desteğe ilişkin maliyetler aşağıdaki şekildedir:

Milyon TL	**Asgari Ücret Düzeyi**		**Devletçe Karşılanan Kişi Başı Maliyet**	**Özel Sektör İşverenleri için toplam Maliyet**	**Kamunun Sağladığı Destek**
	Brüt Asgari Ücret	**İşverene Maliyet**			
İşverene 110 TL Teşvik	1.647	1.825	110	20.079*	9.733

*20,1 milyar TL'lik işveren maliyeti %11 asgari ücret artışına göre ilave yükü ifade etmektedir. %11 artışlı brüt asgari ücret 1413 TL olup, neti 1116 TL'dir.

Bu minvalde net 1300 TL olarak gerçekleşen 2016 yılı asgari ücretinin hayırlı olmasını temenni ediyorum.